

VilaWeb
EL MENSUAL

Galícia Euskadi Catalunya

el **malson** electoral
de Mariano **Rajoy**

MUSSOL DE CASP ESTÀ D'ESTRENA

VINE A DESCOBRIR-HO
A PARTIR DEL 5 DE JUNY

I ET CONVIDEM A UNA COPA DE VI

CLICA I IMPRIMEIX EL FLYER!

VOLA I RESERVA
LA TEVA TAULA: **93 301 76 10**

Casp, 19 Barcelona
(entre Pg. de Gràcia i Pau Claris)

VilaWeb^{TV}

Partal, Maresma i Associats
C. Ferlandina, 43
08001 Barcelona
Tel. 93 442 64 39

Editora
Assumpció Maresma

Director
Vicent Partal

**Director innovació,
estratègia i tecnologia**
Pep Buades

Cap d'edició
Jem Cabanes

Caps de redacció
Josep Casulleras
Roger Cassany

Redacció
Pere Cardús
Jordi Carreño
Martí Crespo
Montse Serra
Bel Zaballa

Opinió
Marta Rojals
Ernest Sena
Jaume Alet
Francesc Felipe

Màrqueting i publicitat
Jaume Prenafeta

Tecnologia
Francesc Pascual

Maquetació
Jordi Juan

Correcció
Martí Crespo

Fotografia
Europa Press

Administració
Sandra Vilalta

Editorial

Vicent Partal Sant tornem-hi

Ho va dir un periodista de la BBC. La crisi porta l'estat espanyol al seu origen i retorna al centre del debat tot allò que la transició va deixar congelat.

Durant dècades ens van vendre aquesta transició com un exercici modèlic i més o menys ens ho vam creure. S'havia passat de la dictadura a la democràcia amb tranquil·litat i sense violència. Que el preu fos la victòria del franquisme sociològic, això no comptava. No comptava fins que ha començat a comptar.

Que és ara. José María Aznar va alliberar-lo de la cotilla artificial on s'havia refugiat, atemorit i un pèl avergonyit. I dues dècades després tots els debats que els pares de la constitució havien decidit que ja eren superats renaixen i amb força. De les dues Espanyes –rojos, poc rojos de fet, contra blaus molt blaus cada vegada més enemistats i impossibles de conciliar fins a la reparació del problema nacional.

Les autonomies, les van crear per a acomodar les tres nacions no castellanes. Nosaltres, els bascos i els gallecs. I ara que l'estat autonòmic fracassa de manera evident, allà tornem a ser-hi tots. Ep! Fins i tot els valencians i els navarresos, que som els qui més ho vam patir.

Galeusca, de nou, atemoreix Mariano Rajoy, com en el seu dia va atemorir Adolfo Suárez.

Sumari

Posa't a punt

Posa't a punt, fer un programa a l'Idec és obrir-te noves oportunitats professionals

Al'IDEC estem decidits que els nostres alumnes treballin en el que desitgen quan acabin qualsevol dels nostres programes. Uns programes avançats que hem dissenyat a partir de quatre grans eixos: l'especialització de cadascun d'ells, un professorat excel·lent, uns convenis de col·laboració immillorables amb les empreses i un programa de pràctiques sense competència en l'àmbit universitari estatal. Què volen les empreses? Gent preparada? Els en donem. Gent amb experiència? També els en donem, perquè els nostres alumnes surten amb una formació pràctica absolutament orientada a la feina que desenvoluparan.

Així que prepara't, perquè el més probable és que després de fer un dels nostres programes comenci la feina de la teva vida.

Informa-te'n a www.idec.upf.edu

ÀREES DE FORMACIÓ: Comunicació i Periodisme • Dret • Gestió Cultural i Humanitats • Comunicació i Mitjans Audiovisuals • Política i Societat • Publicitat i Reputació Corporativa • Llenguatge i Traducció • Creativitat en Mitjans Digitals • Salut i Benestar Social • Innovació i Gestió de la Informació

POSA'T A PUNT

Màsters i Programes de postgrau en Comunicació i Ciències Socials

Universitat Pompeu Fabra. www.idec.upf.edu

Opinió

- 6 **'Decàleg per a combatre el pensament autòndic'**
per Jaume Aulet
- 8 **'El millor crèdit'**
per Ernest Sena

Mail Obert

- 10 **Es ven**
per Marta Rojals
- 11 **'Audiovisual valencià, any zero'**
per Francesc Felipe

Galeusca

- 16 **La pedra del destí**
- 18 **Abertzales dividits**
- 20 **EH Bildu, l'enèsima marca de l'esquerra basca**
- 22 **Mariano Ferrer: 'La qüestió identitària serà important en la campanya electoral basca'**
- 24 **Martxelo Otamendi: 'Hi haurà un president abertzale segur'**
- 26 **Galícia, l'últim dic de Mariano Rajoy**
- 27 **Lois Rodríguez: 'És impossible d'aventurar si guanyarà el bloc de dretes o d'esquerres a Galícia'**

Personatges

- 12 **Paco Candela**
- 13 **Martí Gasull**

Cultura

- 30 **Els refranys sobre municipis, a Google Maps**
- 32 **'Raimon trenca el silenci a Berlín'**
per Martí Estruch Axmacher
- 34 **'Amb "Victus", l'Albert Sánchez Piñol ens ha incomodat'**

Dades

- 14 **La independència arrasa a la xarxa**

Les notícies del mes

- 36 **Setembre**

Una portada personal

- 62 **Un centenar de membres de +VilaWeb van demanar el mes passat tenir una versió personalitzada de la portada d'aquesta revista.**

Jaume Aulet,
professor del Departament de Filologia Catalana de la UAB

'Decàleg per a combatre el pensament autonòmic'

Com sabem, el president Artur Mas ha parlat aquests dies de la necessitat de crear a Catalunya 'estructures d'estat' que ens permetin de fer el pas de l'autonomia a l'estat propi'. Com que s'ha mogut en una ambigüitat calculada, no sabem gaire bé a què es refereix quan utilitza aquests termes, ni si els entén de la mateixa manera que els comprèn cadascú de nosaltres.

En tot cas, és evident que crear estructures d'estat significa anar més enllà de l'actual organització autonòmica d'Espanya. En realitat, aquestes estructures no són tan solament institucionals o polítiques, sinó que també són mentals i, per tant, lingüístiques. En unes altres paraules: si volem anar cap a l'estructura d'un estat, hem de pensar d'acord amb aquest objectiu i, per tant, ens hem de saber expressar en conseqüència. Hem de passar, doncs, del 'pensament autonòmic' al 'pensament estatal' i, a l'hora de parlar i de comunicar-nos, hem d'expressar-nos d'acord amb aquest canvi de paradigma.

L'ús que fem de la llengua posa en evidència si tenim al cap o no aquesta 'estructura' que ens ha de dur a l'estat propi'. Són elements subtils, que sovint delaten quin és el pensament o la posició real de qui utilitza determinades expressions. Aquests detalls són especialment simptomàtics en el cas dels polítics, que són gent acostumada a dir una cosa i a pensar-ne una altra.

Aquí teniu un decàleg (i una propina) amb uns quants exemples didàctics (se n'hi podrien afegir molts més) de com podem combatre (o delatar) el pensament 'autonòmic' i com podem evolucionar cap a una 'estructura d'estat' en el pensament i en l'expressió lingüística.

1. No direm 'autogovern', sinó 'govern'. No hi ha cap país seriós que utilitzi el terme 'autogovern', entre més coses perquè no tenen cap més forma de governar-se que no sigui la que s'atorguen ells mateixos. En una estructura d'estat, doncs, la idea de

'aprofundir l'autogovern' és una paradoxa (i quasi una fal·làcia).

2. No direm 'parlament autonòmic', no faltaria sinó. Però no tan sols això: no adjectivarem el mot 'parlament' per referir-nos al Parlament de Catalunya. Tret que fem una comparació, és clar. Els que hem d'adjectivar són els altres: el parlament britànic, el senat espanyol, el congrés espanyol dels diputats, etc.

3. No farem servir mai el terme 'comunitat' per referir-nos al país. La legislació espanyola fa servir la paraula com un eufemisme i això n'ha desprestigiats l'ús. L'exemple és especialment flagrant en el cas del País Valencià.

4. No ens ha de passar ni pel cap de parlar de 'eleccions autonòmiques'. Però la cosa és més subtil: tampoc no parlarem de 'eleccions catalanes', perquè si tenim assimilada l'estructura d'estat, totes les eleccions que puguem fer ho són, catalanes (encara que siguin per a elegir representants al parlament

Si volem anar cap a l'estructura d'un estat, hem de pensar d'acord amb aquest objectiu i per tant ens hem de saber expressar en conseqüència

europèu). Parlarem de 'eleccions' (perquè són les més importants que es fan al país i, per tant, no necessiten cap qualificatiu) o, si es vol, de 'eleccions al parlament' (no pas 'al Parlament de Catalunya', és clar).

5. Podem parlar del 'president Mas' (per alguna cosa és el nostre) i referir-nos-hi com a 'president de la Generalitat' o 'president del govern'. Del nostre govern. Quan parlem de François Hollande, ens hi referim com a 'president del govern francès' i no fer servir l'expressió 'president Hollande' (fora que ja tinguem la conversa contextualitzada). Altre tant en el cas del 'president del govern espanyol', el senyor Mariano Rajoy. Ens mereix tot el respecte que li atorguen les urnes, però no ens hi hem de referir genèricament com a 'president del govern' ni com a 'president Rajoy'.

6. No direm mai únicament 'estat' per referir-nos a l'estat espanyol'. És tan obvi que no cal ni comentar-ho.

7. Per motius semblants direm

'el rei Joan Carles', 'el rei de Suècia', o 'el príncep Felip de Borbó', però no direm mai 'el rei' o 'el príncep' i prou, perquè la nostra 'estructura' de pensament no ens hauria de permetre de sobreentendre a qui ens referim. Igualment, direm 'monarquia espanyola' o 'casa reial espanyola' i no 'monarquia' o 'casa reial'. Per cert, podem dir 'el rei Joan Carles' sense identificar-lo perquè amb aquest nom no n'hi ha hagut cap més. En el cas de Felip de Borbó, està bé que especifiquem perquè històricament anem ben servits de prínceps amb aquest nom.

8. No direm 'constitució' i prou, si ens referim a la 'constitució espanyola'.

9. Direm 'Arxiu Nacional' o 'Teatre Nacional', però no 'Arxiu Nacional de Catalunya' o 'Teatre Nacional de Catalunya'. No cal ser redundants ni ampul·losos.

10. Quan agafem el tren de gran velocitat direm que agafem el TAV o el TGV, però mirarem de no fer servir el terme AVE (que, a més, no porta explícit el concepte de

L'ús que fem de la llengua posa en evidència si tenim o no al cap aquesta 'estructura' que ens ha de dur al 'estat propi'

transport ferroviari).

I la propina (per postres)

11. No direm 'Partit Popular de Catalunya' sinó 'Partit Popular a Catalunya'. Tret que hi hagi realment un partit inscrit al registre amb aquest nom i que, per tant, no sigui una simple delegació del 'Partido Popular' d'abast espanyol. Com que desconec la qüestió jurídica, m'estimo més deixar-ho com un simple suggeriment final.

Acabem amb un parell de comentaris una mica més subtils i personals. Al meu entendre --i de manera excepcional-- hauríem de dir 'Generalitat de Catalunya' i no 'Generalitat' per respecte a la de València. Tot i així, és millor parlar de 'Generalitat de Catalunya' que no de 'Generalitat catalana'. Per definició, el concepte intrínsec de 'generalitat' no hauria d'admetre gaires termes restrictius. Però repeteixo que, aquesta, és una percepció més aviat personal.

Llegiu-ne l'article complet

Ernest Sena, economista

El millor crèdit

El millor crèdit és el que no es fa. Aquesta era la consigna del patriarca d'una important nissaga de banquers espanyols als seus treballadors. Els seus successors l'han practicada tant com han pogut. I encara ho fan.

De fet, aquesta directriu va impregnar durant una bona part del segle XX el quefer de la banca espanyola, i allò que va anar restant de la banca del país s'hi va anar adaptant. La minsa activitat empresarial espanyola, els nivells majoritaris de renda per càpita i un esquitit sector públic, que tenia garantit el finançament per conductes coercitius, facilitaven l'orientació del negoci.

Hi havia excepcions, és clar. Sempre n'hi ha. L'Urquijo era un banc diferent, de 'senyors', amb vocació industrial i acostat a les empreses. El Sabadell i el Banc de l'Exportació (Banex) eren tributaris dels nuclis econòmics que els havien originats i potenciats. El 'desarrollismo' dels anys seixanta va tenir necessitat de superar la cotilla

intervencionista de l'època autàrquica de postguerra. La pretesa obertura i flexibilització vingué de la mà de l'anomenada banca industrial. L'equivalent financer de la llei Fraga en premsa. L'esplendor dels BIC, BIM, Promobanc i d'alguns més va durar ben poc. L'aproximació a l'economia real deixà profundes ferides en els banquers.

El temps tot ho guareix, diuen, encara que més aviat es demostra la contrària. El relleu generacional, l'arribada de la modernitat a Espanya amb la introducció d'una certa competència i l'exigència de competitivitat van donar pas a noves ambicions. Fins i tot d'àmbit global. En aquest context, l'opció majoritària fou de guanyar rendibilitat via augment de dimensions, reducció de marges i diversificació de serveis productius. Els oceans de liquiditat del tombant del segle, ingents quantitats de recursos financers que semblaven que no tinguessin límit movent-se per tot el món i una política de tipus d'interès baixos afavorida per la Reserva

L'esplendor dels BIC, BIM, Promobanc i d'alguns més va durar ben poc. L'aproximació a l'economia real deixà profundes ferides en els banquers.

Federal per a apaivagar els temors suscitats per l'11-S, van facilitar l'explosió del crèdit en el nou segle. També, i molt especialment, en el sistema bancari del país.

La banca espanyola té una morositat comptabilitzada, crèdits impagats, del 10%, gairebé un 50% d'augment en un any, uns 170.000 milions d'euros al final del juliol proppassat. La corresponent al sector immobiliari, promotors i constructors, supera el 27%. Com mai a la vida;

quelcom insostenible. Són les dades publicades per l'organisme supervisor. La realitat, únicament la saben alguns 'homes de negre' del Banc d'Espanya, els seus superiors i els comitès de direcció de les entitats bancàries. Alguns altres, que també podrien saber-ho, s'estimen més mirar a una altra banda i viure feliços. La mora continuarà creixent a bon ritme i tant, o més, disminuirà l'activitat creditícia.

La realització del 'banc dolent' pretén netejar els balanços i oferir una nova imatge pública de solvència. Hi ha dubtes sobre el cas: de primer, de temps, per l'extrema lentitud a introduir i fer operatiu l'instrument; segonament, de quantitat, perquè és encara una incògnita quins actius, de quina procedència i a quin preu s'hi incorporaran. Allò que ben segur no farà és renéixer el crèdit.

Els banquers no han assumit encara el gran fracàs de les seues ambicions. Pràcticament els mateixos que van produir la bombolla s'han de reconvertir,

assumir l'error històric amb totes les conseqüències i tornar a començar a exercir una funció que implica un servei públic. Tasca difícil per a qualsevol naturalesa humana. Més encara per a la que s'ha acostumat a l'èxit. Resulta fàcil pronosticar un retorn als orígens: el millor crèdit és el que no es fa. Sense matisos. En realitat, és el que hi ha ara mateix i que es mantindrà per molts anys, molts.

Els governants actuals podrien provar quelcom diferent. Però no ho faran, per més que els banquers necessiten com mai un accés fàcil als diaris oficials i la benvolença d'inspectors i autoritats de control diversos. Els governants actuals, els seus governs i les seues organitzacions polítiques sembla que tinguin massa hipoteques en mora, pendents de renegociar.

Però tard o d'hora s'haurà de fer. Igual que ha passat amb el 'banc dolent'. I com més tard, pitjor per al contribuent i per al client de la banca. No convé oblidar que la màxima que governava,

Resulta fàcil pronosticar un retorn als orígens: el millor crèdit és el que no es fa. Sense matisos.

i torna a governar, la banca espanyola venia acompanyada de dos fenòmens: la repressió financera i la banca pública. La primera permetia, i tornarà a permetre, el finançament del sector públic, administracions i empreses públiques, ara amb l'aigua al coll, també de les grans infraestructures; la segona, facilitava recursos per a finançar la inversió de les empreses i de les famílies, en bones condicions de mercat.

Ni l'una ni l'altra tasca no interessaven avui la banca: ja en té prou netejant i administrant l'embolic a què la van portar les seues ambicions. Segons que creuen, és clar. ■

Marta Rojals

Es ven

No ha començat la pre-campanya que ja hem assistit al primer espai gratuït de propaganda editorial: divendres, en una entrevista radiofònica per a tot l'estat, un enorme empresari barceloní del ram es va adreçar al prometedor mercat anticatalà i va emetre uns anuncis sense necessitat de traure's la cartera de l'americana.

El principal deia que, en una Catalunya independent, se n'hauria d'anar a Espanya perquè d'aquí l'en farien fora: una proclama que ha aixecat uns escarafalls incomprensibles, perquè tothom sap que la publicitat no va de dir veritats, sinó de generar desitjos, i no ens pot pas sorprendre que l'editor de l'imaginatiu diari espanyolista del Photoshop volgués posar una mica de fantasia al seu espot.

En canvi, no li faltava raó quan declarava que no tenia sentit 'tenir la seu en un país estranger que parla un altre idioma'. No t'hi vulguis trobar, l'endemà de la independència, que tots els teus treballadors catalans comencin

a parlar català. O encara més murga: que, per anar a l'oficina, en comptes de la T-10 hakis d'agafar el passaport. Com va dir l'ex-ministre Piqué, seria 'una tragèdia', i poca broma sentir dir 'tragèdia' de boca de l'amo d'una casa d'avions.

El cas és que així, enllaçant plors i lamentacions, hi ha noms i marques que de cop i volta corren per totes les boques peninsulars, acomplint el somni humit dels qui es dediquen al negoci de fer calers en sèrie fins a l'infinit i més enllà. I així, a l'engròs, l'empresari que dèiem pot arribar a una parròquia que, si encara no tenia un Savater o un De Prada als prestatges, farà el pas per la causa i tot quedarà a casa (seua).

Però que no s'enganyin els unionistes militants: els senyors dels grans negocis no defensen causes ni nacions, defensen mercats. Els peixos pesants que ara surten a plorar les set plagues de la independència, abans han sospesat el pa que s'hi dóna, aquí i allà, pel mateix preu. Si el

Que no s'enganyin els unionistes militants: els senyors dels grans negocis no defensen causes ni nacions, defensen mercats

discurs anticatalà no vengués a Espanya, cap venedor de garrofes no s'hi apuntaria. I el quid de la qüestió: si el discurs anticatalà no sortís tan barat, cap comprador de garrofes no el compraria. Sort que el client intel·ligent ja ho sap: a la curta o a la llarga, allò que és barat surt car. ■

Francesc Felipe, periodista i realitzador

'Audiovisual valencià, any zero'

Recordarem el 2012 com l'any en què van posar fi al projecte RTVV i es va tancar la possibilitat de veure els canals de la CCRTV al País Valencià. Però també el recordarem com l'any en què el Tribunal Suprem espanyol va anul·lar les concessions de González Pons, fetes com un regal enverinat, per Nadal del 2005.

Aquest desgavell de l'audiovisual valencià fet per Pons va portar a la desaparició d'INFO TV com a cadena televisiva i també a la de moltes televisions locals valencianes. Va trencar l'esperança de disposar d'un audiovisual en valencià local i comarcal, a banda la televisió pública valenciana.

La ceguesa del PP va portar-lo a concedir llicències a més de quaranta cadenes de televisió afins. Totes sense tenir en compte que no eren viables ni democràticament ni econòmicament, excepte, potser, les del grup EPI, força arrelat al territori valencià. Els valencians i valencianes hem viscut sota un

règim democràticament elegit, però que no ha deixat de ser un règim que no té més objectiu sinó perpetuar-se en el poder i fer callar qualsevol veu discordant a qualsevol preu.

Avui tenim el resultat d'una política nefasta que únicament ha tingut en compte interessos personals i partidistes, un panorama audiovisual enfonsat i sense televisions fortes ni locals, ni comarcals, ni privades, ni públiques. Això és defensar els interessos dels valencians i les valencianes? L'audiovisual al País Valencià s'haurà de reconstruir pràcticament des de zero. ■

Avui tenim el resultat d'una política nefasta que únicament ha tingut en compte interessos personals i partidistes, un panorama audiovisual enfonsat i sense televisions fortes ni locals, ni comarcals, ni privades, ni públiques

Santiago Carrillo

Amb la mort de Santiago Carrillo desapareix un personatge que ha estat clau tot al llarg del segle XX. Controvertit i discutit, hi ha, de fet, molts Carrillo. Evolucionant al llarg de les dècades, el vell dirigent del Partit Comunista espanyol era un dels darrers polítics que va viure la república i la transició i també l'exili, l'estalinisme i l'eurocomunisme, la lluita de classes i la lluita contra la dictadura.

A la seva mort, molts van recordar que, especialment els darrers anys, Carrillo va ser un dels pocs intel·lectuals espanyols que mostrava comprensió pel que passava a Catalunya. ▮

Carme Forcadell

La presidenta de l'Assemblea Nacional Catalana s'ha convertit de sobte en un personatge popular. Malgrat els seus anys de militància per la independència, no ha estat fins la celebració de la gran manifestació de l'11 de setembre que la seva imatge i el seu nom s'han popularitzat a tot arreu.

El seu rotund to de veu reclamant al Parlament de Catalunya que comenci la secessió d'Espanya quedarà per a la història de la independència com un moment remarcable, la imatge d'un canvi de cicle històric que centenars de milers de catalans van fer possible caminant per Barcelona ▮

Paco Candela

S'ha mort a Gandia Paco Candela, un dels referents del nacionalisme valencià a la Safor. Paco Candela va ser tinent de batlle de Gandia i havia estat un dels fundadors de Nova Germania, l'iniciant embrió del valencianisme d'esquerreres. El 1974 va ser entre els primers a implantar el PSAN al País Valencià, partit en el qual ha militat fins la seua mort.

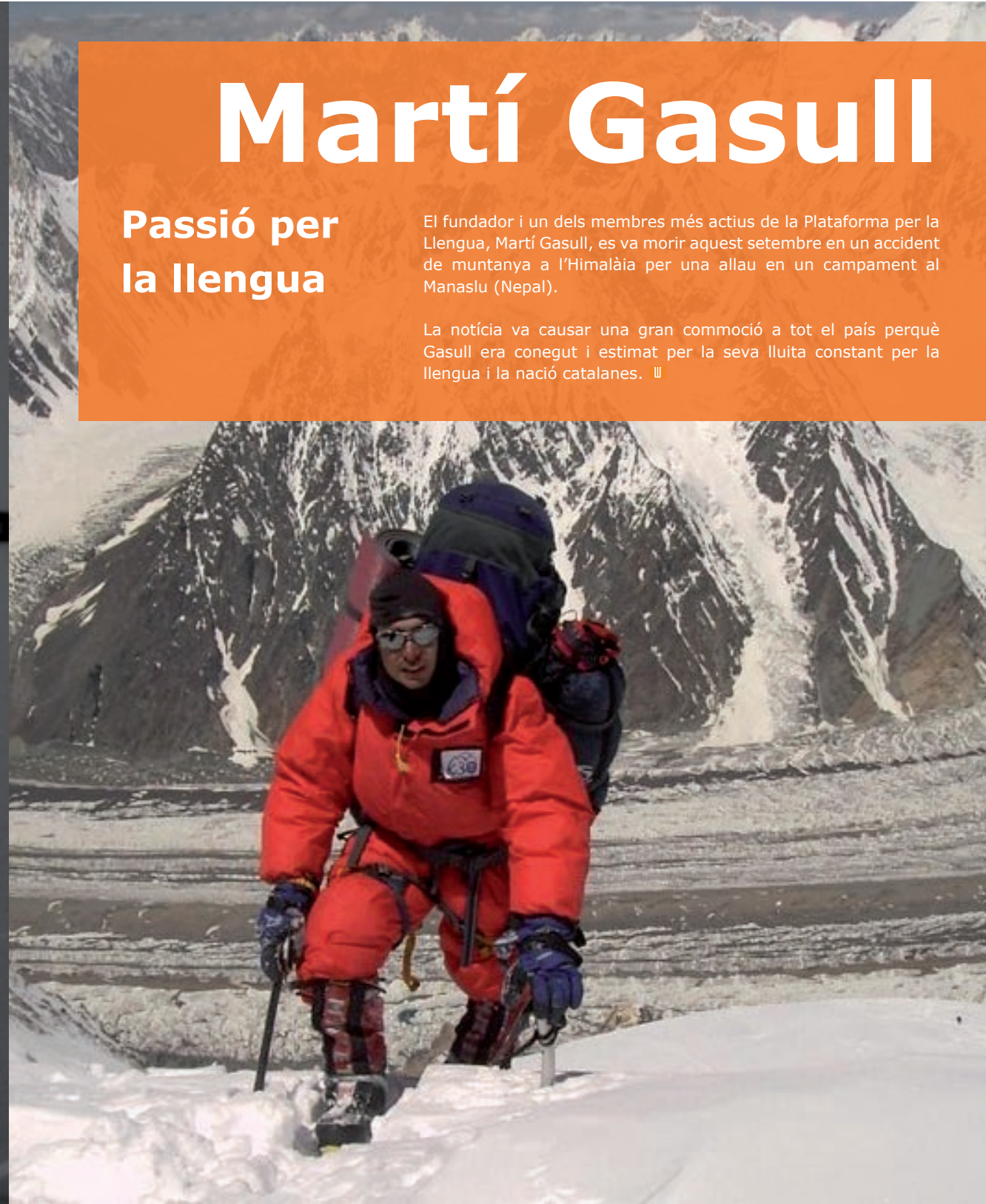
El 1979 va ésser elegit regidor de l'Ajuntament de Gandia en les primeres eleccions democràtiques i hi va ser tinent de batlle. També va ser un dels fundadors de la Llibreria Concret de Gandia, entre moltes altres iniciatives culturals i cíviques. ▮

Martí Gasull

Passió per la llengua

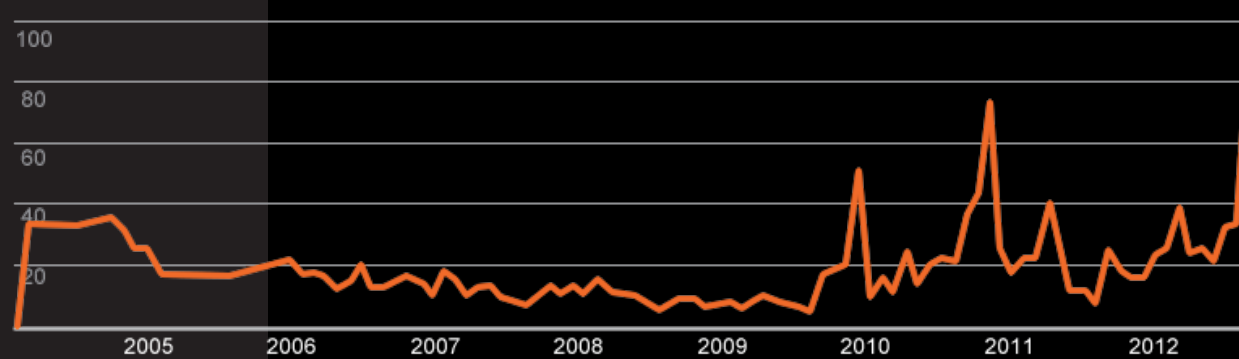
El fundador i un dels membres més actius de la Plataforma per la Llengua, Martí Gasull, es va morir aquest setembre en un accident de muntanya a l'Himalàia per una allau en un campament al Manaslu (Nepal).

La notícia va causar una gran commoció a tot el país perquè Gasull era conegut i estimat per la seua lluita constant per la llengua i la nació catalanes. ▮

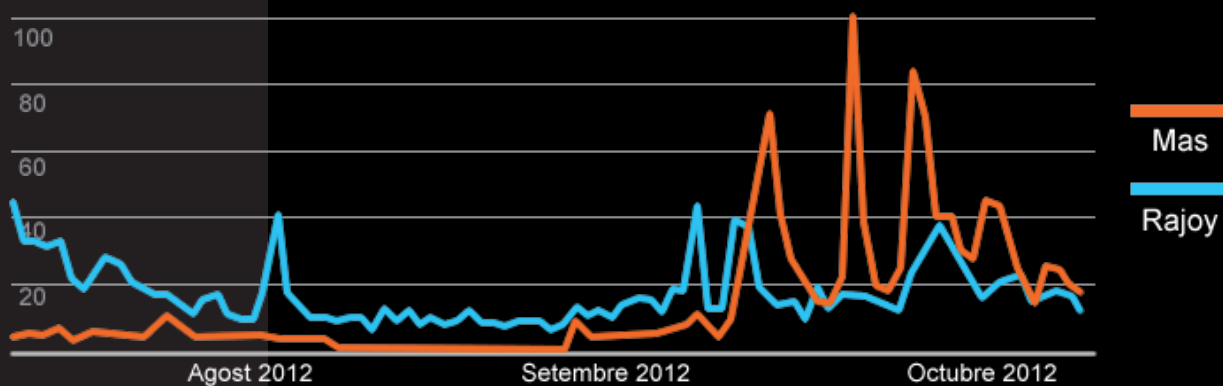

La independència arrasa a la xarxa

La cerca a Google de la paraula 'independència' arriba al seu màxim històric aquest setembre

A tot el món, les darreres setmanes hi ha més cerques sobre Artur Mas que sobre Mariano Rajoy. Mai abans un president català no havia despertat tant d'interès

Google News

Segons la web Google News, més de 210 diaris en anglès i més de 110 en francès es van fer ressò a portada de la manifestació de l'Onze de Setembre a Barcelona.

La pedra del destí

Galícia i Euskadi comencen una temporada de consultes clau, amb la referència d'Escòcia, un país veí per a ells

Rèplica de la 'pedra del destí' o 'Stone of Scone'.

La temporada electoral té una cita que es presenta com a històrica el 25 de novembre, el dia en el qual els ciutadans del Principat votaran el Parlament de Catalunya que pot obrir la porta a la secessió.

Però abans el País Basc i Galícia votaran també el 21 d'octubre, amb la vista posada a Catalunya, però també a Escòcia, un país que sobretot pels gallecs és veí i que forma part de la seva cultura.

Bascos i gallecs no debatran la independència en les seves respectives eleccions, com sí que farem els catalans, però especialment en el cas basc la proposta catalana obliga els partits abertzales a anar més enllà del que en un principi havien valorat.

Especialment després que Escòcia hagi acordat de manera democràtica amb la Gran Bretanya els termes del referèndum.

Una antiga llegenda celta parla de la 'pedra del destí'. Diuen que era la pedra sobre on dormí l'apòstol sant Jaume i avui és un dels símbols nacionals d'Escòcia, vetllada amb tots els honors al Castell d'Edimburg.

La pedra, amb tot, prové de Sant Jaume de Galícia, on va arribar seguint el camí basc. Conta la llegenda que de Galícia va anar a Irlanda i d'Irlanda a Escòcia, país des d'on un dia tornarà a Galícia.

La pedra, un símbol de la independència escocesa, va ser durant segles segrestada a Londres i va tornar a Escòcia aquest segle amb els màxims honors. La llegenda afirmava que quan la pedra tornés a Edimburg, Escòcia es faria independent i la pedra hauria de tornar a viatjar pel mar cantàbric... camí d'Euskadi o de Galícia. ■■

Escòcia

El govern escocès i el govern britànic han fixat de manera definitiva les condicions del referèndum. Escòcia el podrà convocar amb una pregunta clara que es respongui amb un sí o amb un no.

Galícia

Les enquestes donen al PP una victòria tan ajustada que pot anar d'un grapat de vots. Un govern de progrés a Galícia posaria el gallec Rajoy en la picota a Espanya

Euskadi

De nou els bascos podran votar l'opció política que vulguin i els abertzales esperen recollir els fruits del procés de pau. El PNB, amb tot, fita el PSOE com a aliat de govern.

Abertzales dividits

Les dues principals forces abertzales dominaran el parlament, però no s'entendran entre si a l'hora de formar govern

Si les enquestes es confirmen, el Partit Nacionalista Basc (PNB) guanyarà les eleccions del 21 d'octubre. I la coalició de l'esquerra abertzale, EH Bildu, ocuparà el segon lloc. Biscaia serà un feu penebista i Guipúscoa un graner de vot independentista. Àlaba, l'única incògnita, dubta entre sumar-se a l'onada o mantenir el seu paper de plaça forta de l'espanyolisme basc.

Entre PNB i EH Bildu sumaran probablement dos terços dels diputats que seuen a l'ombra de l'arbre de Guernica. Aliats podrien proclamar l'estat basc i plantejar un desafiament notable a l'estat espanyol. Però el recel entre si és tan gran que tot indica que el pròxim govern serà del PNB... amb el PSOE.

La violència d'ETA encara és recent i justifica una part del discurs penebista. Afirment que cal que passe més temps per a guarir les ferides i que és necessari repòs. L'estratègia del partit fundat per Sabino Arana només ha

trontollat amb el tsunami català. Com es pot evitar parlar de l'estat propi en aquestes circumstàncies?

Per això els seus dirigents han endurit el to i la retòrica, apel·lant a unes bases desconcertades per la velocitat de creure que el nacionalisme català ha agafat.

L'esquerra abertzale ha optat per la moderació amb una candidata molt ben vista fora del seu cercle. Però si fa unes quantes setmanes somniaven un tomb històric, ara pareixen resignats a ser els segons, un èxit notable en tot cas, després de dècades de prohibicions i repressió.

Però quina serà la reacció dels bascos si Catalunya manté el torcebraç amb l'estat és una incògnita que ningú no s'atreveix a respondre. Entre més coses, perquè una reacció virulenta de l'estat no deixaria passar l'ocasió per a acorrallar de nou també Euskal Herria. ■

EH Bildu, l'enèsima marca de l'esquerra basca

1978

Herri Batasuna

Herri Batasuna (HB) va ser la gran marca que durant la transició va agrupar l'esquerra independentista basca. Finalment, després de tenir representació en totes les institucions, va ser il·legalitzada i van començar els problemes per a trobar nom i

EH

Euskal Herritarrok

1998

Euskal Herritarrok

Euskal Herritarrok (EH) va substituir Batasuna al final dels anys 1990 agrupant no sols grups independentistes, sinó també uns altres partits d'esquerra. Els tribunals espanyols van acusar EH de ser una tapadora de Batasuna i no es va poder evitar una nova il·legalització.

2001

Batasuna

Batasuna va ser la primera de les organitzacions successores d'Herri Batasuna que es presentava tant al nord com al sud del seu país. Paradoxalment va arribar a ésser inscrita com a grup terrorista a l'estat espanyol mentre es presentava a les eleccions a l'estat francès.

2011

Sortu

Sortu va ser la primera evolució de l'esquerra abertzale que ja marcava diferències amb l'estratègia d'ETA. No es va poder presentar a cap procés electoral.

2011

Amaiur

Amaiur, que pren el nom d'una localitat navarresa, va ser la coalició creada per l'esquerra abertzale i Eusko Alkartasuna per a concórrer a les eleccions espanyoles del 2011, les primeres en molts anys on els era permès de presentar-se.

2005

Partit Comunista de les Terres Basques

La insòlita aparició i èxit d'aquesta candidatura el 2002 va demostrar fins a quin extrem els votants abertzales eren disciplinats. Després de la il·legalització de les llistes d'Aukera Gutziak, l'esquerra abertzale va cridar a votar aquest desconegut partit que entrà al parlament amb nou diputats.

2011

Bildu

Bildu va ser una coalició on es va integrar l'esquerra abertzale il·legalitzada amb l'històric partit Eusko Alkartasuna, una escissió del PNB, encapçalada per l'ex-president basc Carlos Garaikoetxea.

Mariano Ferrer,
periodista i analista basc, fou un dels fundadors del diari 'Egin'

'La qüestió identitària serà important en la campanya electoral basca'

Al carrer hi ha dos motius de benestar electoral, fins ara desconegut. Per primera volta en aquesta democràcia tindrem unes eleccions no amenaçades per un possible atemptat d'ETA. Això dona a la campanya oxigen, un aire fresc de benestar, perquè hom pot parlar amb claredat, sense tenir por de què diu. En segon lloc, després de molt de temps, l'esquerra abertzale pot presentar-se a les eleccions i jugar les seves cartes políticament.

Les principals qüestions d'aquesta campanya seran, fonamentalment, les que permeten als partits de distingir-se de la resta i de convèncer els electors que la cosa més segura és votar-los

a ells, per la raó que sigui. És a dir, a l'elector que se sent espanyol i tem el 'contagi' català d'Euskadi (que s'hi revifi el pla Ibarretxe, per a entendre'ns), el PP se li oferirà com a penyora que continuarà essent Espanya. El PSE ha de situar-se entre aquests espanyolistes que aquí no són gaire estimats i els nacionalistes; per tant, es presentaran com els sensats que permeten la convivència al país, com han demostrat quan s'ha aconseguit el final d'ETA. El PNB, sabent que, ara que ETA ha acabat les activitats, la població està preocupada sobretot per la crisi, recordarà que l'economia del país mai no havia funcionat tan bé com quan governaven els seus

i que el PSE ens ha deixat plens de deutes. I EH Bildu ens dirà que és hora de desmar les fórmules del passat, que ens menat on som, i treballar per un país que vol ser allò que no li deixen ser, un país que es va empobrint perquè la dependència d'Espanya li impedeix de prosperar. En aquesta línia aniran els arguments --de fet, ja hi van. Les propostes concretes s'esbossaran, poc o molt, als programes electorals, que amb prou feines seran explicats, perquè ja sabem que les campanyes electorals són carnassa i prou.

La qüestió nacional serà important en aquestes eleccions basques en un sentit curiós: els qui

tradicionalment han acusat els nacionalistes d'obsedir-se per la qüestió identitària són els qui més l'han invocada per fer por, perquè la gent temi que els nacionalistes no la portin allà on era abans, dividida i enfrontada. En canvi, els nacionalistes no esgrimiran tant aquesta qüestió, perquè els interessa més de mostrar-se preocupats pel benestar de la població.

No tinc estudis sobre els possibles resultats, però la meva impressió és que el PNB atenyerà el primer lloc. Hi ha gent que es pensa que l'esquerra abertzale serà la primera força, però no ho veig gaire clar. Crec que hi ha gent que ha votat l'esquerra abertzale

en aquesta última fase que encara no vol confiar-li el govern de la comunitat autònoma. Una cosa és que molts vulguin que l'esquerra abertzale sigui a les institucions, i un altra que li vulguin atorgar la màxima institució.

Em penso que el PNB aconseguirà el primer lloc, i el punt més interessant serà saber quants escons li prendrà l'esquerra abertzale, que previsiblement obtindrà el segon lloc. Caldrà veure si hi haurà prou diferència de vots perquè, d'entrada, el PNB pugui governar tot sol, encara que sigui en minoria, sense haver de pactar ni amb el PSE ni amb el PP --cosa que no li plauria gaire--, o si la diferència serà massa justa i

Serà molt diferent que el PNB comenci governant tot sol i hagi de cercar adés el suport de Bildu, adés el del PSE o fins i tot del PP, o que d'entrada hagi d'aliar-se amb el PSE

el PNB haurà d'entendre's amb el PSE o el PP.

El nou govern serà nacionalista, n'estic convençut. La qüestió és quin govern en sortirà, dels resultats. Perquè serà molt diferent que el PNB comenci governant tot sol i hagi de cercar adés el suport de Bildu, adés el del PSE o fins i tot del PP, o que d'entrada hagi d'aliar-se amb el PSE. Amb vista a un futur debat sobre un nou estatut i sobre l'autodeterminació, un PNB que pogués governar sol es trobaria en unes condicions molt diferents de les d'un PNB que hagi de recórrer al PSE o al PP per a poder governar. ■

Martxelo Otamendi: 'Hi haurà un president abertzale segur'

El director del diari basc 'Berria' explica les claus de les eleccions anticipades basques del 21 d'octubre vinent

El director del diari Berria, Martxelo Otamendi, ens explica les claus de la decisió del president basc, Patxi López, d'avançar les eleccions al 21 d'octubre, mig any abans de la data prevista. Entre les causes de l'avançament, parla de la impossibilitat del govern en minoria de López d'aprovar els pressupostos. I quant al resultat, preveu un frec a frec entre el PNB i l'esquerra independentista, que obligarà a fer servir dues calculadores el 21 d'octubre: la matemàtica i la política.

Per què Patxi López ha decidit avançar les eleccions?

Cal pensar que es troba en minoria al parlament basc des que es va trencar el pacte amb el PP. I, com és ben sabut, les votacions importants als parlaments són les dels pressupostos i tindrà dificultats o li serà impossible d'aprovar-los. Perquè l'oposició no els aprovarà. Presentar-se amb uns pressupostos prorrogats és un problema molt important: que en

plena crisi econòmica un candidat, el març vinent, es presenti a les eleccions quan tres mesos abans no ha pogut aprovar els nous pressupostos, amb la importància que ara tenen en plena època de crisi, seria una molt mala carta de presentació per ell. És una qüestió d'imatge, de no poder presentar-se com a candidat amb uns pressupostos prorrogats; i amb una situació de crisi encara és més lleig. Seria més vulnerable en campanya.

I després crec que han fet càlculs, els socialistes. Segurament aquest govern, obligat per les mesures del PP espanyol, haurà de començar a fer retallades molt importants i el nou pressupost haurà de ser molt restrictiu. En aquest sentit, cal recordar que Patxi López s'ha oposat els últims mesos a les mesures de retallades del govern espanyol en educació, sanitat... (que després sí que s'han fet, val a dir), però el PSE ha trobat una mina aquests últims quatre o cinc mesos oposant-

se a les retallades del govern de Rajoy i això li ha donat una certa aurèola, aquí. Fins i tot un cert repunt i una bona imatge en algunes enquestes internes del PSE. Tot això l'ha obligat a avançar les eleccions. Ell ha rendibilitzat ja els últims mesos la seva oposició a les retallades del govern espanyol i això els ha donat un repunt en algunes enquestes internes que diuen que tenen. Per això es presenta a les eleccions ara, i no després de quatre mesos de retallades. És com si diguéssis que faci les retallades qui vingui darrere seu, calculant que ell segur que ja no serà a la presidència. Jo crec que hi haurà un president abertzale segur.

Això, quin resultat preveus el 21 d'octubre?

Hi haurà una batalla molt important entre EH Bildu, amb la candidata Laura Mintegi, i el PNB amb Iñigo Urkullu. El PNB tirarà la casa per la finestra en

aquestes eleccions perquè es juga el prestigi d'Urkullu. Cal tenir en compte que al PNB, pel sistema de la bicefàlia, no es pot tenir càrrec públic important al partit i càrrec important del govern alhora. No es pot ser president del govern i president del partit alhora, vaja. Iñigo Urkullu, essent president del partit, no es podia presentar a les eleccions sense renunciar la presidència. Ell hi ha renunciat per poder-se presentar a les eleccions. Això vol dir que el partit haurà d'obrir un nou procés per elegir el president del partit, però que Urkullu s'hagi hagut de presentar ell com a candidat i hagi hagut de renunciar la presidència del partit, també vol dir que no han trobat cap més candidat per frenar EH Bildu.

Perquè EH Bildu té una expectativa de vot molt bona i el que percep el PNB és que o es presenta Iñigo Urkullu, encara que per això hagi de canviar el president del partit, o sinó serà molt difícil de guanyar

EH Bildu. En aquestes eleccions, el PNB s'hi juga molt, sobretot Iñigo Urkullu, ell personalment s'hi juga molt, perquè aquí no ha passat quasi mai que el president del partit renunciï el càrrec per poder-se presentar a president del govern. S'hi juga molt i fa la sensació d'allò de 'o jo o el caos, o jo o la derrota'. Per tant, el PNB es gastarà molts diners i molt d'esforç en aquesta campanya, moltíssim, perquè té molt a prop EH Bildu.

Cal recordar que les últimes eleccions, Amaiur va guanyar el PNB a tot el sud d'Euskal Herria. En les eleccions del 20-N, Amaiur va guanyar el PNB. I això és molt important. Fa deu anys, el PNB tenia respecte d'Amaiur i l'esquerra independentista al parlament de vuit a deu escons més, i ara és molt a prop. Per tant, serà molt disputada la lluita entre tots dos, però sobretot per l'aposta del PNB de dir: o es presenta Urkullu, tot i haver

de renunciar la presidència del partit, o sinó tenim dificultats molt serioses de guanyar l'esquerra independentista, la nova esquerra abertzale, l'esquerra independentista renovada.

I si hi ha una situació d'empat?

És difícil que el PNB estableixi un acord de suport permanent amb EH Bildu al parlament basc. Això és molt difícil. Jo crec que EH Bildu s'entestarà molt a arribar a un acord amb el PNB, de construcció nacional i social. Jo crec que en aquesta fase, en què a Europa hi ha ja Catalunya molt convulsiona i sobretot Escòcia avançant en el referèndum sobre la independència, crec que EH Bildu farà una oferta molt seriosa de col·laboració permanent al PNB en clau nacional i social. Veig difícil, amb tot, que el PNB s'allii amb el seu enemic més pròxim.

[Llegiu l'entrevista completa](#)

Galícia, l'últim dic de Mariano Rajoy

Galícia significa moltes coses per a Mariano Rajoy i el Partit Popular. És el seu país: Rajoy és un Raxoi que fugí d'identificar-se amb la seva terra, i és l'única autonomia de les anomenades històriques on el PP ha governat de manera més o menys contínua. Era també la terra on Manuel Fraga es va reconvertir de ministre franquista a president autonòmic. Fins i tot un dels pitjors records de Rajoy, s'hi vincula: poques vegades ha fet tant el ridícul com quan va definir el vessament del Prestige amb aquella maldestra descripció dels filets. Però ara, Galícia és sobretot el dic de contenció

màxim de l'hegemonia popular.

Quan Mariano Rajoy va arribar al govern espanyol ho feu, ara sembla mentida, cavalcant sobre una majoria absoluta pràcticament mai vista. Pocs mesos després va cremar tots els cartutxos per aconseguir guanyar a Andalusia, una proesa mai aconseguida pel PP, i va perdre. I allò el va posar contra Europa, que no va entendre mai com era que no prenia les decisions que calia adoptar en termes econòmics per no perjudicar les aspiracions del seu candidat.

Ara la història es repeteix. Espanya ha de demanar el rescat i no ho fa esperant no perjudicar Feijóo, l'actual president de la Junta gallega, la majoria absoluta del qual penja literalment d'un fil. En el supòsit que el PP perdés el govern gallec, el panorama polític se li complicaria molt, a Rajoy: eixe dia perdrà el País Basc, no controla Andalusia, veurà en unes quantes setmanes com Catalunya fa unes eleccions plesbicitàries i cada volta té més recels envers les enquestes, que en alguns casos pronostiquen un notable canvi de cicle, com passa al País Valencià. ■■

Lois Rodríguez, periodista gallec

'És impossible d'aventurar si guanyarà el bloc de dretes o d'esquerres a Galícia'

Hi ha una crisi mundial i estatal de signe financer i econòmic; una crisi que abasta tot l'estat espanyol pels conflictes territorials i nacionals, que també té influència i vida a Galícia; i una crisi institucional i política arran de les eleccions avançades per una actitud oportunista, d'interès de partit. I és que, segons que sembla, les eleccions s'han avançat per no haver-les de fer després del rescat europeu d'Espanya i de les mesures d'austeritat i de reforma del sistema que hi aniran associades. La situació, doncs, és aquesta.

El govern de Feijóo té el dret d'avançar eleccions, però és evident que ho ha fet sense motiu objectius que no sigui el de l'interès del seu partit, el PP. Suposo que deu pensar que, com més tard les faci, més difícil li serà aguantar els resultats actuals. A partir d'aquí, hem de tenir en compte que també hi ha una crisi del sistema polític i de la confiança que hi tenen els ciutadans.

El PP està contra les cordes per l'evolució de la crisi i per incapacitat de reaccionar i de millorar; però també el PSOE està tocat: a Galícia el candidat i secretari general, Pachi Vázquez, se les heu amb una dissidència interna i acaba de tenir el cas del batlle d'Ourense, detingut fa pocs dies, que ha hagut de dimitir. I el BNG arriba a les eleccions després d'una fractura que ha acabat amb tres candidatures separades de l'esquerra sobiranista: el Bloque, Compromiso por Galicia i Anova (la formació de Xosé Manuel Beiras). I també hi ha una nova formació que desfigura el panorama tradicional: la de Mario Conde, que es presenta a Pontevedra.

Per tant, a les eleccions, s'hi presentaran dos grans blocs: PP, Mario Conde i UPyD, a la dreta; i el PSOE, BNG, Compromiso por Galicia, A nova i IU, a l'esquerra. L'aparició de Mario Conde és un maldecap per al PP perquè pot dividir una mica el seu vot, car

pot guanyar-se aquella part de població disgustada amb les mesures anunciades pel PP en les eleccions anteriors, a Galícia i a Espanya, i no complertes. Que incomoda al PP es veu en el fet que a les tertúlies radiofòniques i televisives Conde ha passat de ser 'don Mario' a rebre tot de desqualificacions. Alguna enquesta que no s'ha fet pública li dóna algun diputat a Pontevedra. La UPyD, en canvi, és residual.

A l'esquerra, el PSOE es pot desinflar una mica o aguantar amb dificultats; la formació de Beiras farà que es divideixi el vot del Bloque; i Izquierda Unida pot arrebregar alguns vots dels descontents de l'esquerra gallega.

Ara mateix, ningú no es veu capaç d'aventurar si la cosa caurà per la banda del bloc de dretes o d'esquerres. Ara, tant si cau de l'una banda com de l'altra, la cosa més probable és que sigui per una diferència molt petita. ■■

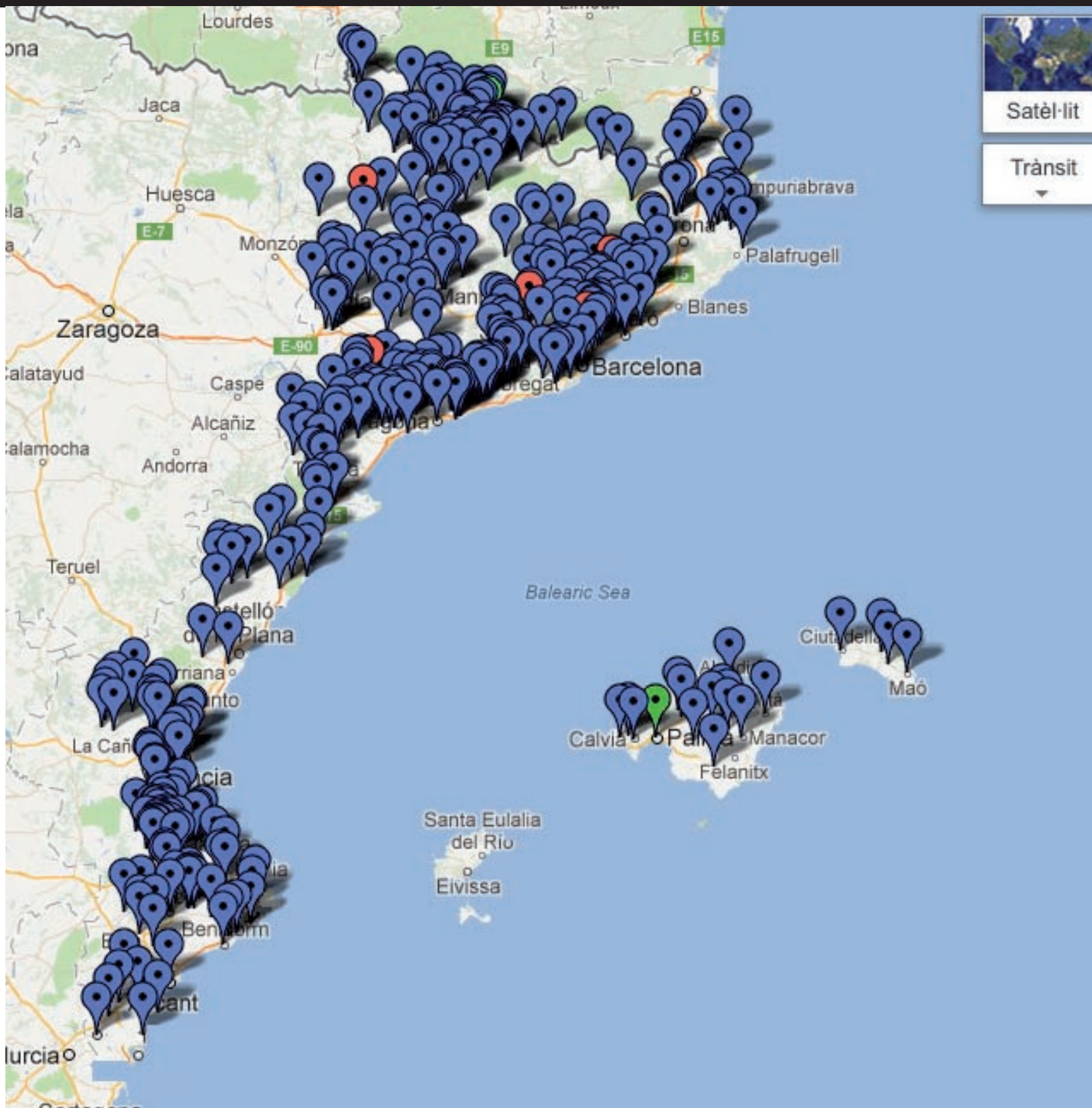
Els refranys sobre municipis, a Google Maps

El lingüista i paremiòleg Víctor Pàmies llança el 'Mapa de paremiologia tòpica dels Països Catalans'

Quan sentim que a Arbúcies són gent d'astúcies, a Hostalric són cremats o que a Terrassa, mala raça i a Sabadell, mala pell, tot són dites tòpiques. És a dir, refranys sobre llocs i pobles concrets, que sovint diuen els seus veïns. L'incansable Víctor Pàmies, lingüista i paremiòleg, es coneix bé totes aquestes dites, de les quals és ple el refranyer català. El nou Mapa de paremiologia tòpica dels Països Catalans consta de fitxes dels vora dos mil municipis dels Països Catalans, amb un mapa de Google Maps.

Ara mateix, explica, ja hi ha obertes les fitxes de gairebé tres-cents municipis amb la seva geolocalització a Google Maps. Cada fitxa del bloc conté el nom del municipi i l'adscripció regional i comarcal, amb vincle a l'article corresponent de la Wikipedia, detall dels nuclis de població dependents de cada municipi, gentilicis, malnoms i renoms dels habitants de cada lloc, les dites tòpiques i un enllaç al mapa.

Víctor Pàmies pretén que sigui una obra col·lectiva i cooperativa i per això cada fitxa admet els comentaris dels lectors per aportar noves dades o corregir les que ja hi ha publicades. [■](#)

Martí Estruch Axmacher

Raimon trenca el silenci a Berlín

Carsten Sinner va descobrir Raimon fa una vintena d'anys a Calella. Era a la platja amb uns amics i el cantant de Xàtiva sonava a l'aparell de música. Des d'aleshores l'ha acompanyat i ahir al vespre el va sentir en directe a Berlín per primera vegada a la vida. Després de passar tot el concert amb llàgrimes als ulls, el saluda en un català impecable i li demana que li signi el programa de mà. Raimon s'assegura d'escriure bé el seu nom i l'alemany li diu que ha estat una vetllada inoblidable. Per Sinner, les lletres de Raimon tenen molta força i les cançons toquen el cor.

Actualment Sinner té quaranta-un anys, una carrera acadèmica brillant i és el responsable acadèmic dels estudis de català de la Universitat de Leipzig. Va ser un dels encarregats d'inaugurar el 23è Col·loqui Germano-Català que es desenvolupa aquests dies –i en què s'inscriu el concert–, amb un discurs en favor de Catalunya i de la llengua catalana que va impactar els congressistes. La majoria es trobaven entre les dues-centes persones que ahir van presenciar el començament de la minironda de concerts europeus que farà Raimon per celebrar el cinquantè aniversari del seu

primer recital a Barcelona.

La convocatòria era a les vuit del vespre en una de les sales de la Universitat Humboldt de la capital alemanya. Abans de començar Annalisa Corti, la seva dona i mànager, mirava de convèncer els assistents que no entressin amb una copa de vi a la mà. Sense èxit. A Alemanya, això és la cosa més normal del món. Raimon va pujar a l'escenari acompanyat de quatre músics i va arrencar amb 'Jo vinc d'un silenci'. Feia gairebé trenta anys que no cantava a Alemanya. Auster també en les presentacions, Raimon es va limitar a introduir breument algunes cançons, que el públic alemany podia seguir gràcies a les traduccions del programa de mà, fetes pels estudiants de Sinner. No va fer cap referència a la situació política del país: Raimon no és Llach.

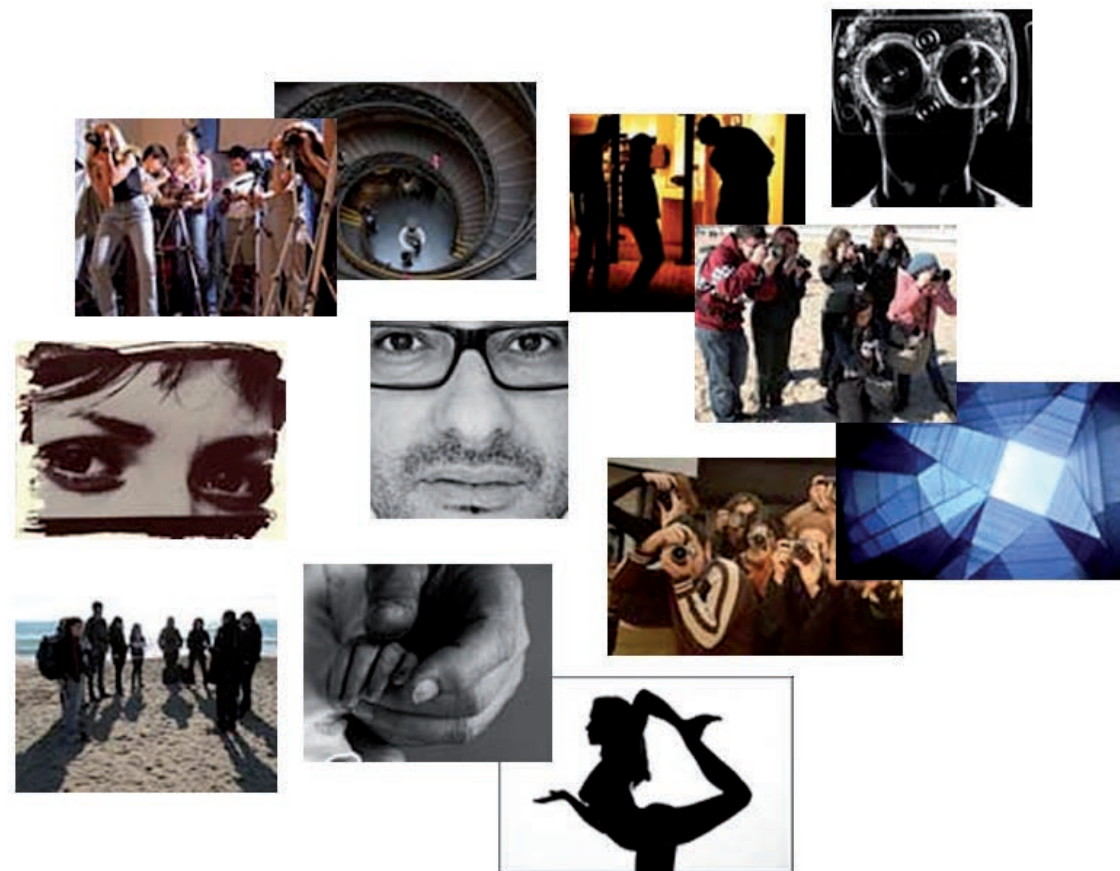
Vestit amb camisa grisa, jersei blau marí i pantalons foscos, alguns enyorem la camisa vermella que durant anys va caracteritzar-lo dalt dels escenaris. Nascut l'any 1940, com confessa en una cançó, manté l'energia també característica, tot i que l'edat se li fa clarament perceptible al rostre. És l'energia

que un dia també va impressionar Joan Fuster, que la va considerar vinguda del fons de la terra o d'un oblidat racó del temps. El pas dels anys és el tema d'algunes de les composicions més noves que canta Raimon, com 'Punxa de temps' i l'emotiva 'Mentre s'acosta la nit'. A la part final del repertori, no hi van mancar cançons d'amor com 'Com un puny' i clàssics com 'Diguem no' i 'Al vent', que va cloure el recital abans dels bisos.

El públic el va aplaudir llargament, Raimon es veia feliç, alguns s'eixugaven les llàgrimes i els alemanys que no el coneixien es van sorprendre de la força i de l'energia del cantant. Isabel-Clara Simó, que va fer la lliçó inaugural del col·loqui, el va aclamar al crit de 'Raimon, Raimon!'. Més enllà, el romanista Til Stegmann era més discret, però igualment entusiasta. Una alemanya, professora d'espanyol i estudiant de català, recordava perfectament que l'havia sentit per primera vegada a Barcelona l'any 1965, en un soterrani. Feia poc que havia començat la carrera d'una de les grans veus de la cançó, aquesta que ve d'un silenci antic i molt llarg, que la gent que vol ser lliure i estima la vida aviat romprà. ■

FOTOESPai B.C.I.

Escola de fotografia

www.fotoespai.cat

Montserrat Serra

'Amb "Victus" l'Albert Sánchez Piñol ens ha incomodat'

Entrevista amb l'editora Isabel Martí responsable de la Campana, que el 8 d'octubre publicarà la darrera novel·la d'Albert Sánchez Piñol

El 8 d'octubre ha arribat a les llibreries la nova novel·la d'Albert Sánchez Piñol, 'Victus', sobre la guerra de Successió i el setge de Barcelona del 1714. El fet d'haver-la escrit en espanyol ha mogut rebombori. Per això hem entrevistat l'editora del llibre, Isabel Martí, responsable de la Campana, que explica algunes de les raons, al seu entendre, del canvi de llengua. No toquem el contingut ni el valor literari del llibre. De totes maneres, l'editora, entusiasta i incondicional de l'autor i del llibre, anima tothom a llegir-lo en versió original: 'Amb aquest canvi de llengua l'Albert ens ha desconcertat a tots, fins i tot ens ha incomodat. Ens ha obligat a repensar la comoditat de les nostres idees i dels nostres sentiments. I em demano si això no forma part d'una de les funcions d'un intel·lectual. Sí, l'Albert ens ha incomodat, també a mi. I em sembla que això no ha pas de ser dolent.'

—Com vau reaccionar quan l'Albert Sánchez Piñol us va dir que escrivia en espanyol la novel·la?

—Quan em va dir que escrivia un llibre sobre el 1714 vaig saltar d'alegria: 'Sánchez Piñol, parlant del 1714? Genial!' Però quan em va dir que no seria en català perquè no li sortia, sinó que l'escrivia en espanyol, òndia!, vaig haver de seure en una cadira. D'entrada vaig pensar: 'Com pot ser que l'Albert escrigui en castellà?' Així, doncs, entenc perfectament la reacció de molts lectors, perquè crec que jo m'hi assemblo. Però conec prou l'Albert, i també crec que el coneixen els seus lectors, i per això tot seguit vaig pensar: 'Si l'Albert ho fa, és que ha de ser així, la seva solidesa moral i intel·lectual em mereix tota la confiança. Encara que jo no ho entengui.' I un cop llegit el llibre et passen tots els mals, tots. Només vols aplaudir-lo.

—Però, anem a pams: us vau quedar de pedra i aleshores, què us va passar pel cap? Vau provar de treure-li-ho del cap?

—No, a l'Albert, no el fas pas canviar d'opinió així com així. Si fa una cosa d'aquesta importància, és que ho té ben assumit. En canvi, jo sí que patia, i em va preocupar molt com fer entendre a la gent allò que l'Albert havia fet. Perquè ell és un home de pedra picada, que ha tingut gestos sobre la llengua catalana determinants. Per exemple, imagineu-vos un home sense sou fix que triomfa amb la seva primera novel·la ('La pell freda' tot just començava a agafar volada), amb uns ingressos justets, que renuncia a propostes de diaris importants i escull amb tota naturalitat de col·laborar en un diari de llengua catalana. Això volia dir, i vol dir, canviar un bon sou i més repercussió per uns ingressos més que modestos. També recordo una vegada que el van convidar en un congrés a

França. També hi havien convidat un escriptor espanyol que va parlar abans que ell i es va desfer en elogis a l'Albert i li reconeixia el mèrit de ser a més d'un bon escriptor un home generós pel fet d'escriure en una llengua tan minoritària. Quan li va tocar de parlar a l'Albert, va demanar a l'escriptor espanyol: 'El teu llibre a quantes llengües s'ha traduït?' I l'escriptor va dir que dues. I l'Albert, més o menys, va replicar: 'Doncs el meu a disset. De moment, la llengua cosmopolita és la meva.' Per tant, si l'Albert ha escrit un llibre sobre el 1714 en castellà, és que les raons no són ni en l'arribisme ni en els interessos. Pot agradar o no, però és equivocat i injust de buscar raons en la conveniència o en els interessos personals. Més aviat al revés.

—Així, doncs, quan en Sánchez Piñol us dona la notícia, no la hi qüestioneu?

—En pocs anys el mercat editorial

a Catalunya ha canviat molt. Abans no es traduïen mai els llibres castellans al català. Tothom pensava que no hi havia mercat i que no pagava la pena. Després es van començar a traduir uns quants mesos després, quan ja havien demostrat que eren autèntics best-sellers en castellà a Catalunya (posem per cas, 'Soldados de Salamina'). I ara ja som en una tercera fase que diu molt de la constant millora de la llengua catalana en aquest àmbit: els llibres que pensem que poden tenir un gran impacte en la societat catalana s'editen alhora en totes dues llengües: des de Zafón a Ken Follet. O Jaume Cabré. Fins i tot Madrid edita en català!

Aquesta és una política cultural i comercial que també afecta la literatura catalana. Quan hi ha un llibre català de gran abast, en surt alhora la traducció al castellà.

Llegiu-ne l'entrevista completa

Les notícies del mes setembre

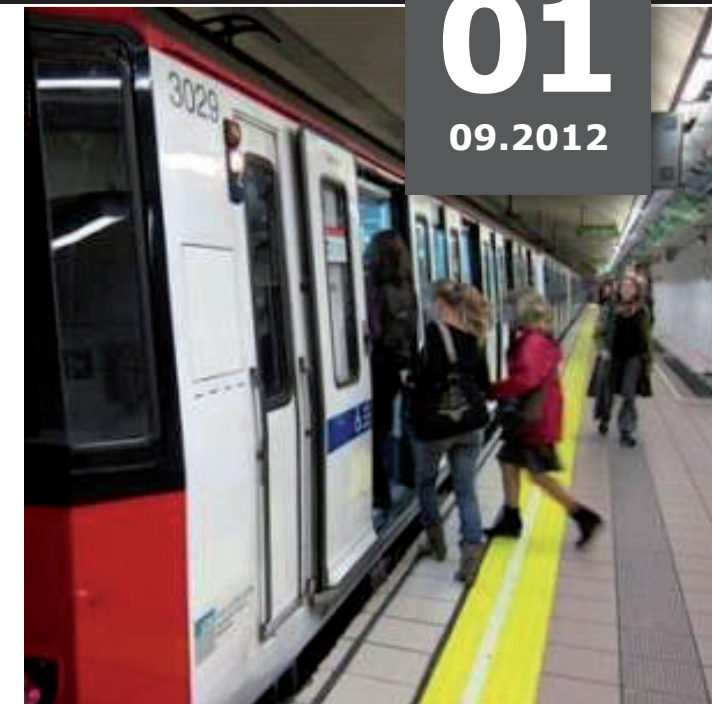
01 02 03 05 06 08 09 10 11

12 14 15 16 17 18 20 22 23 24

25 26 27 28 29 30 31

La vida és a partir d'avui més cara

Entra en vigor l'augment de l'IVA aprovat pel govern de Mariano Rajoy

La Marxa de la Llibertat torna a caminar trenta-sis anys després

Arcadi Oliveres i Àngel Colom acaben el recorregut estroncat per la policia el 1976

Jordi Pujol: 'S'ha acabat fer la puta i la Ramoneta. El govern ha de ser valent'

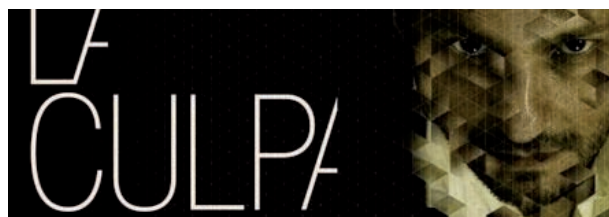

Quaranta municipis canvien simbòlicament el nom de plaça d'Espanya pel d'Independència

Hi ha Barcelona, Girona, Mataró i Tàrrrega, entre molts més

El curt 'La culpa', del manresà David Victori, guanya el Your Film Festival de YouTube

S'ha anunciat a la Mostra de Cinema de Venècia

Sant Pere de Torelló i Calldetenes es declaren 'territori català lliure'

Han aprovat una moció en favor de la independència de Catalunya

El PSC substitueix Nadal i Iceta al capdavant del grup parlamentari

Dimecres

05

09.2012

El sobiranista Partit Quebequès torna al poder amb ensurt

Un individu dispara durant el discurs de la guanyadora, la sobiranista Pauline Marois, que n'ha sortit il·lesa

Divendres

07

09.2012

El govern anuncia un projecte alternatiu a Eurovegas, Barcelona World, que s'instal·larà al costat de Port Aventura

Seran sis complexos temàtics amb restaurants, hotels, casinos, botigues i teatres · El multimilionari Enrique Bañuelos impulsa la inversió en uns terrenys de la Caixa

Dijous

06

09.2012

L'antic mercat del Born obrirà com a centre cultural la Diada del 2013

L'advocat i editor Quim Torra dirigirà el centre

Mas avisa que la independència és un camí de resistència

Màrius Serra, Salvador Cardús i Jaume Ayats proposen un 'Clam per la llibertat'

Dissabte

08

09.2012

Ernest Maragall: 'La independència ja no fa por a ningú. I a mi tampoc'

'Berria' publica una entrevista amb l'ex-conseller, de la qual us oferim un extracte

Algemesí celebra les festes de la Mare de Déu de la Salut

Són les primeres d'ençà de la declaració de Patrimoni de la Humanitat

Prop d'una quarta part dels estats del món s'han declarat independents després de la Diada del 1977

Artur Mas diu als manifestants: 'El vostre clam és el meu'

Més marxes de torxes que mai obren els actes de la Diada

Diumenge

09

09.2012

Dilluns

10

09.2012

La manifestació més gran de la història, per la independència

L'ANC quantifica l'assistència en dos milions de manifestants · Un milió i mig, segons la policia · Sis-centes mil persones, diu la delegació del govern espanyol

Vídeo: 'És el principi d'una nova època'

Lluís Llach, Muriel Casals, Eliseu Climent, Sílvia Bel i Carod-Rovira parlen des de la capçalera de la manifestació

BBC, Time, NY Times, Aljazeera destaquen la 'enorme manifestació' catalana

El PP tomba la ILP Televisió sense fronteres al congrés

Els populars i UPyD han votat en contra de la tramitació de la proposta de l'ACPV

Mas: 'Res no serà fàcil, però tot és possible'

Mas compareix l'endemà de la multitudinària manifestació de l'Onze de Setembre

Mas diu a Madrid: 'Necessitem un estat'

El president fa una exposició de greuges en un col·loqui a la capital espanyola · 'El pitjor que pot fer un governant és tallar les ales de la il·lusió d'un poble', diu

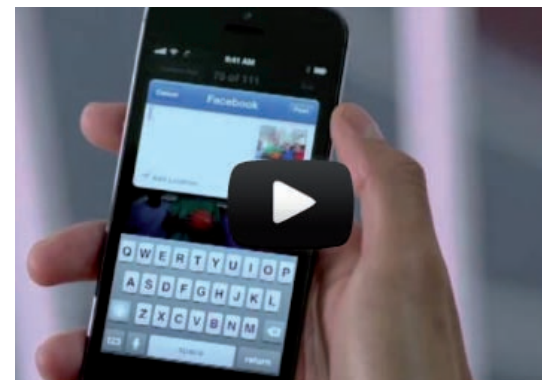
Juli Esteve: 'Els demòcrates i els periodistes podem sentir-nos satisfets'

Entrevista amb el director d'InfoTV sobre l'anul·lació de les adjudicacions de TDT local

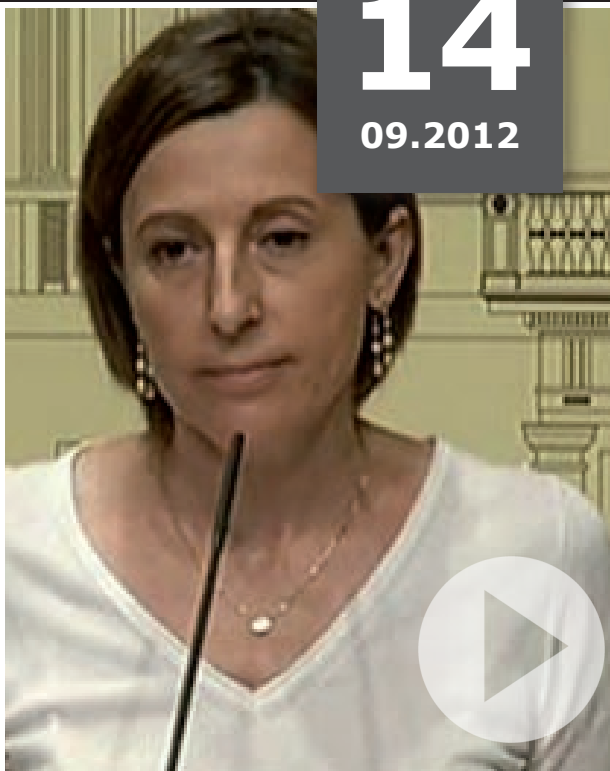
L'iPhone 5, més gros i més lleuger

Apple ha presentat la nova generació del telèfon

Forcadell: 'No s'ha de dilatar el calendari de la independència'

Mas rep una delegació de l'ANC

Bulgària renuncia a l'euro

El govern considera que ingressar a la zona euro no és cap avantatge per al país i en canvi li suposaria costos i risc

Una mar de conflictes territorials

La mar de la Xina és plena d'illes i esculls reivindicats per una colla de països

La USAP s'imposa al Tolosa en el partit al Lluís Companys

El partit de la lliga francesa s'ha fet a Barcelona dins la festa del rugbi català

Pere Navarro: 'No a la independència'

Defensa un 'encaix federal' mentre Rubalcaba diu que si Mas vol trencar amb Espanya es trobarà el PSOE en contra

D'on ve aquesta gran onada d'independentisme

Repassem els principals esdeveniments des del 2006 fins a la històrica manifestació d'aquest Onze de Setembre

Un 42% d'escocesos es declara a favor de la independència

El 72% de la població donaria més poder al govern escocès, segons un informe

Juan Carlos, contra la independència de Catalunya

Gest insòlit del rei espanyol, que publica una carta en què apel·la als 'valors que van brillar durant la transició'

S'ha mort Santiago Carrillo

L'històric dirigent del Partit Comunista Espanyol tenia noranta-set anys

Carta de S.M. el Rey Don Juan Carlos

Madrid, 18/09/2012

"...Carta de S.M. el Rey..."

No soy el primero y con seguridad no seré el último entre los españoles que pienso que en la difícil coyuntura económica, política y también social que atravesamos es imprescindible que interioricemos dos cosas fundamentales.

Un nou partit 'de centre i autonomista' a les Illes

Fruit de la confluència de la Lliga i CxI

La primera pedra de les finances pròpies?

Mas signa amb les diputacions un conveni que suposa 'la llavor de l'administració tributària de Catalunya del futur'

Per molts anys :)

Trenta anys de la proposta de seqüència de caràcters del 'smiley'

Dijous

20

09.2012

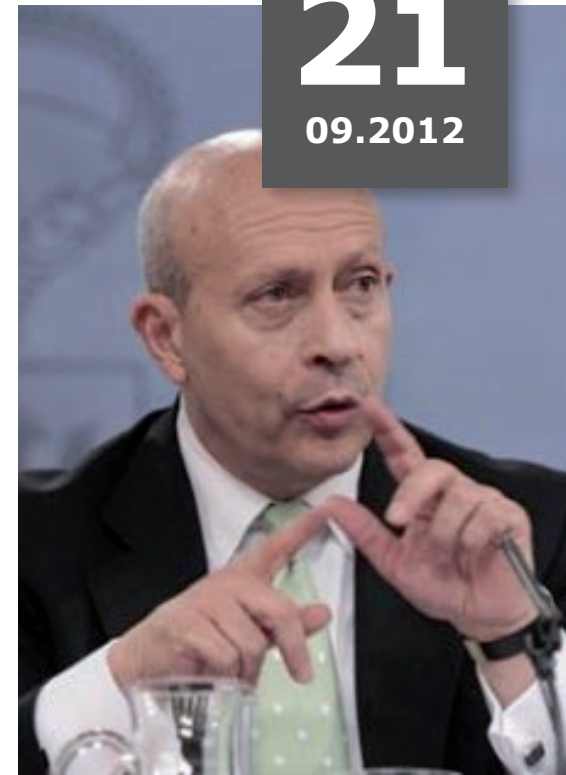
Mas: 'El camí de Catalunya ha de ser europeu'

Arran del no rotund de Rajoy a negociar el pacte fiscal

Divendres

21

09.2012

El govern espanyol aprova una nova invasió competencial en matèria educativa

El ministre Wert ha presentat la setena reforma de la llei educativa espanyola

La plaça Sant Jaume rep Mas amb crits d'independència i demanant-li valentia

La plaça, plena de gom a gom per la convocatòria de l'ANC

Dissabte

22

09.2012

Alacant, Castelló i València es manifesten per l'ensenyament públic

Diumenge

23

09.2012

El fundador de la Plataforma per la Llengua, Martí Gasull, s'ha mort a l'Himàlaia

L'entitat destaca el seu compromís amb la llengua, la cultura catalana i la lluita pel país

Dimarts

25

09.2012

El foc dels Serrans crema unes 5.500 hectàrees

Ha obligat a desallotjar dos mil veïns de sis municipis

Dilluns

24

09.2012

Mas: 'Ha arribat el moment d'exercir l'autodeterminació'

'Aquest cop no votarà el congrés, votarà el poble de Catalunya', diu el president de la Generalitat en l'anunci d'eleccions avançades al 25 de novembre

Dimecres

26

09.2012

Fabra insisteix a reduir els diputats de les corts

I renuncia, en el debat de política general, a demanar un millor finançament del País Valencià

Divendres

28

09.2012

La banca espanyola necessita 53.745 milions d'euros

El govern espanyol fa públic el resultat de les proves de resistència d'Oliver Wyman

Dijous

27

09.2012

El parlament aprova la celebració d'un referèndum d'autodeterminació

Amb els vots a favor de CiU, ERC, ICV, Solidaritat, Joan Laporta i Ernest Maragall

Barcelona atorga la medalla d'or de la ciutat a Raimon

El consell aprova un nou model sanitari basat en criteris empresarials

Preveu la privatització de la gestió unificada de tots els serveis generals no sanitaris, ara externalitzats

Pau Alabajos, al Palau de la Música de València

Des dels anys 1980 no hi cantava en català un músic valencià

La vice-presidenta de la Comissió europea nega que Catalunya quedi fora de la UE si es fa independent

Viviane Reding ho diu en una entrevista al 'Diario de Sevilla'

La intervenció de Mònica Oltra a les corts, èxit a YouTube

El seu discurs al debat de política general supera les 150.000 visualitzacions

Pere Navarro, candidat del PSC amb un discurs contra la independència

Crònica de la mort a la muntanya d'una corredora experimentada

Una portada personal

Un centenar de membres de +VilaWeb van demanar el mes passat tenir una versió personalitzada de la portada d'aquesta revista.

Per això només calia que enviessin una fotografia relacionada d'una manera o una altra amb la gran manifestació de la Diada. I l'equip editorial de VilaWeb, amb aquesta fotografia, els retornava un exemplar personalitzat de l'especial que vam publicar sobre la manifestació i l'onada independentista que ha somogut el Principat.

